

॥ उग्रसेन उवाच ॥ कृष्ण कृष्ण महाबाहो यदूनां नन्दिवर्द्धन । श्रूयतां यदहं त्वाऽद्य वक्ष्यामि रिपुसदन ।
 त्वया विहीनाः सर्वे स्म न शक्ताः सुखमाप्सितुं । पुरेऽस्मिन् विषयान्ते वा पतिहोना इव स्तियः ।
 त्वत्सनाथा वयन्तत त्वद्वाज्ज्वलमाश्रिताः । विभीमो न नरेन्द्राणां सेन्द्राणामपि मानद ।
 विजयाय यदुश्रेष्ठ यत्र यत्र गमिष्यसि । तत्र त्वं सहितो ऽस्माभिर्गच्छेथा यादवर्षभ ।
 तस्य राज्ञो वचः श्रुत्वा सस्मितं देवकीसुतः । यथेष्टं भवतामद्य तथा कर्त्ताऽस्यसंशयं । ११८
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि रुक्मिणीस्वयंवरे मन्त्रोदाहरणे त्रयोदशाधिकशतोऽध्यायः ॥ ११३ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कस्यचित्तथ कालस्य सभ्यांस्तान् यदुसंसदि । बभावे पुण्डरीकाक्षो हेतुमदाक्यमुत्तमं ।
 यादवानामियं भूमिर्मथुरा राष्ट्रवर्द्धिनी । वयञ्चैवेह सम्भूता व्रजे च परिवर्द्धिताः ।
 तत्त्विदानीं गतं दुःखं शत्रवश्च पराजिताः । नृपेषु जनितं वैरं जरासन्धेन विग्रहः ।
 वाहनानि च नः सन्ति पादातच्चाप्यनन्तकं । रत्नानि च विचित्राणि मित्राणि सुबहूनि च ।
 इयञ्च माथुरो भूमिरत्ना गम्या परस्य तु । वृद्धिश्चापि पराऽस्माकं बलतो मित्रतत्तया । ११९
 कुमारकोट्यो याज्ञेमाः पदातीनां गणाश्च ये । एषामपीह वसतां संमर्दमुपलब्धये ।
 तन्मह्यं रोचतेऽन्यत्र निवासो यदुपुङ्गवाः । पुरीं निवेशयिष्यामि मम तत्त्वन्तुमर्हय ।
 एतद्यद्यनुकूलं वो समाभिप्रायजं वचः । भवाय भवतां काले मयोक्तं यदुसंसदि ।
 तमूर्चुर्यादवाः सर्वे प्रहृष्टमनस्तदा । साध्यतां यदभिप्रेतं जनस्यास्य भवाय च ।
 ततः समन्त्रयामासुर्वृष्णयो मन्त्रमुत्तमं । अबध्योऽसौ नृपोऽस्माकं सुमहच्च रिपोर्व्वलं । १२०
 ततः सैन्यक्षयश्चापि महानिह नराधिपैः । बहूनि च सैन्यानि हन्तुं वर्षशतैरपि ।
 न शक्त्यामो ह्यतस्तेषामपयानेऽभवन्मतिः । एतस्मिन्नन्तरे राजा स कालयवनस्तदा ।
 सैन्येन तद्विधेनैव मथुरामभ्युपागमत् । ततो जरासन्धबलं दुर्निवार्यं महत्तदा ।
 ते कालयवनश्चैव श्रुत्वेदं प्रतिपेदिरे । केशवः पुनरेवाह यादवान् सत्यसङ्गरान् ।
 अद्यैव दिवसः पुण्यो निर्यात सबलानुगाः । ततो निश्चक्रमुः सर्वे यादवाः कृष्णशासनात् । १२१
 ओघा इव समुद्रस्य बलौघप्रतिनादिताः । संगृह्य ते कलत्राणि वसुदेवपुरोगमाः ।
 सुसन्नद्धैर्गजैर्मत्तैरथैरश्वैश्च दंशिताः । आहत्य दुन्दुभोः सर्वे सधनज्ञातिबान्धवाः ।
 निर्ययुर्यादवाः सर्वे मथुरामपहाय वै । स्यन्दनैः काञ्चनापीडैर्मत्तैश्च बरवारणैः ।
 स्रुतस्रुतैश्च तुरगैः कशापाणिप्रचोदितैः । खानि खानि बलगाणि शोभयन्तः प्रकर्षिणः ।
 प्रत्यङ्मुखा ययुर्हृष्टा वृष्णयो भरतर्षभ । ततो मुख्यतराः सर्वे यादवा रणशोभिनः । १२२
 अनीकायाणि कर्षन्तो वामुदेवपुरोगमाः । ते स्म नानालताचित्रं नारिकेलवनैर्युतं ।
 क्रीणं नागगणैः कान्तैः केतकीषण्डमण्डितं । पुन्नागतालीबज्जलं द्राक्षावनघनं क्वचित् ।
 अनूपं सिन्धुराजस्य प्रपेदुर्यदुपुङ्गवाः । ते तत्र रमणोयेषु विषयेषु सुखप्रियाः ।
 मुमुदुर्यादवाः सर्वे देवाः स्वर्गगता यथा । पुरवास्तु विचिन्वन् स कृष्णस्तु परवीरहा ।